

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

de confirmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 136 din 6 septembrie 2021 referitoare la cererea de suspendare a acțiunii unor prevederi din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, în redactarea Legii nr. 102 din 24 august 2021

(sesizarea nr. 198a/2021)

CHIȘINĂU

13 septembrie 2021

DECIZIE DE CONFIRMARE A DECIZIEI NR. 136 DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR PREVEDERI DIN
LEGEA NR. 3 DIN 25 FEBRUARIE 2016 CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ, ÎN
REDACTAREA LEGII NR. 102 DIN 24 AUGUST 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea nr. 198a, înregistrată pe 3 septembrie 2021,
Examinând actele și lucrările dosarului,
Analizând Decizia nr. 136 din 6 septembrie 2021,
Deliberând pe 13 septembrie 2021, în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională, pe 3 septembrie 2021, de domnul Alexandr Stoianoglo, Procuror General al Republicii Moldova, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995.

2. Autorul sesizării i-a solicitat Curții să verifice constituționalitatea articolelor 17 alineatele (14), (15) și (16), 18 alin. (4), 27¹, 31¹, 52¹, 55¹, 58 alineatele (7) și (8), 69 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, în redactarea Legii nr. 102 din 24 august 2021.

3. Totodată, autorul sesizării i-a solicitat Curții să suspende acțiunea prevederilor contestate în baza articolelor 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale.

4. Prin Decizia nr. 136 din 6 septembrie 2021, în exercițiul atribuțiilor de Președinte *ad-interim* al Curții Constituționale, doamna judecător Liuba Șova a examinat și a respins cererea de suspendare a acțiunii dispozițiilor contestate, care fac obiectul sesizării nr. 198a/2021.

5. Decizia nr. 136 din 6 septembrie 2021 are la bază, *inter alia*, prevederile articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, care stabilesc că în caz de imposibilitate a convocării plenului Curții, decizia privind suspendarea actelor contestate se emite printr-o dispoziție a Președintelui Curții Constituționale, cu confirmarea ulterioară obligatorie de către plenul Curții Constituționale.

6. Aplicând teza a-II din textele de lege menționate, care împuternicește Președintele Curții Constituționale cu competența de a examina și decide suspendarea acțiunii actului contestat, Președintele *ad-interim* a decis și a motivat respingerea suspendării acțiunii dispozițiilor contestate. Președintele *ad-interim* a reținut că, deși autorul sesizării a

DECIZIE DE CONFIRMARE A DECIZIEI NR. 136 DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR PREVEDERI DIN
LEGEA NR. 3 DIN 25 FEBRUARIE 2016 CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ, ÎN
REDACTAREA LEGII NR. 102 DIN 24 AUGUST 2021

invocat existența unor riscuri de natură să afecteze unele valori constituționale, în realitate, în cererea de suspendare nu există o argumentare suficientă a eventualelor prejudicii și consecințe negative iminente pentru independența Procuraturii Generale, a Procurorului General și a Consiliului Superior al Procurorilor. De altfel, potrivit jurisprudenței anterioare a Curții, în cazul în care, invocând riscul afectării unui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin.(2) pct.1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin. (2) pct.1) din Codul jurisdicției constituționale, autorul unei sesizări solicită suspendarea acțiunii prevederilor contestate, acesta trebuie să aducă argumente privind intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului invocat (a se vedea DCC nr. 21 din 16 februarie 2021, § 7; DCC nr. 31 din 19 martie 2021, § 7).

7. Plenul Curții Constituționale menționează că, prin Hotărârea sa nr. 7 din 19 august 2019, doamna judecător Liuba Șova a fost aleasă să exercite funcțiile Președintelui Curții Constituționale în timpul absenței acestuia. Plenul menționează că exercitarea de către Președintele *ad-interim* a atribuțiilor Președintelui Curții Constituționale în cazul absenței acestuia este reglementată de articolul 7 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională. Astfel, în lipsa Președintelui Curții Constituționale, Președintele *ad-interim* are competența să examineze cererea referitoare la suspendarea acțiunii prevederilor contestate, în cazul în care este imposibilă întrunirea Plenului Curții Constituționale.

8. Examinând Decizia nr. 136 din 6 septembrie 2021 prin prisma articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, Plenul Curții Constituționale trebuie să verifice, în particular, dacă la momentul adoptării deciziei de suspendare a fost îndeplinită condiția imposibilității întrunirii Plenului Curții Constituționale, așa cum o impun textele de lege menționate *supra*. Totodată, Plenul trebuie să confirme sau să infirme realitatea riscurilor invocate în cererea de suspendare (a se vedea DCC nr. 61 din 26 aprilie 2021, § 7).

9. Plenul reține că, potrivit articolului 7¹ alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională trebuie să examineze cererea de suspendare a actului normativ contestat cel târziu în a doua zi lucrătoare după înregistrarea sesizării.

10. Plenul Curții Constituționale constată că imposibilitatea convocării sale în termenul prevăzut de articolul 7¹ alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale se explică prin lipsa cvorumului, dată fiind aflarea unor judecători constituționali în concediul anual de odihnă.

11. Plenul Curții Constituționale constată că, în susținerea cererii privind suspendarea acțiunii dispozițiilor contestate, autorul sesizării a invocat: „existența riscului lezării echilibrului puterilor în stat, periclitarea funcționalității, independenței Procuraturii, a Procurorului General și a Consiliului Superior al Procurorilor, precum și împiedicarea exercitării de către Consiliu a rolului său de garant al independenței și imparțialității

DECIZIE DE CONFIRMARE A DECIZIEI NR. 136 DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR PREVEDERI DIN
LEGEA NR. 3 DIN 25 FEBRUARIE 2016 CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ, ÎN
REDACTAREA LEGII NR. 102 DIN 24 AUGUST 2021

procurorilor”; „necesitatea asigurării bunei funcționări a instituției Procurorului General în lipsa oricăror ingerințe”, „necesitatea conservării ordinii de drept, a independenței și inviolabilității instituției Procurorului General, a independenței și imparțialității Consiliului Superior al Procurorilor”; că acțiunea prevederilor contestate poate „provoca consecințe grave și iremediabile pentru ordinea constituțională și care poate afecta principiul democrației, al loialității față de Constituție și independența sistemului Procuraturii”, precum și iminența „riscului demiterii Procurorului General și subordonării Procuraturii de către exponenții politicului”.

12. Plenul constată că autorul sesizării s-a limitat la enumerarea acestor riscuri în cererea de suspendare. Totuși, aceasta nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii actului sesizat. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că în cazul invocării riscului afectării unui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) din Codul jurisdicției constituționale autorul cererii de suspendare trebuie să demonstreze intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului invocat (a se vedea DCC nr. 20 din 16 februarie 2021, § 4; DCC nr. 21 din 16 februarie 2021, § 7; DCC nr. 31 din 19 martie 2021, § 7).

13. Curtea reiterează că, în cazul invocării riscului afectării unui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) din Codul jurisdicției constituționale, autorul cererii de suspendare trebuie să demonstreze intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului invocat. Chiar dacă riscul este abstract, cererile cu privire la suspendarea acțiunii actelor sesizate trebuie motivate în mod convingător. Doar invocarea riscului și enumerarea unor valori fundamentale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii actului sesizat (a se vedea DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 15; DCC nr. 20 din 16 februarie 2021, § 4; DCC nr. 21 din 16 februarie 2021, § 7; DCC nr. 31 din 19 martie 2021, § 7).

14. Mai mult, din analiza prevederilor contestate, Plenul observă că acestea se referă, între altele, la componența Consiliului Superior al Procurorilor, introducerea unui mecanism de evaluare a performanțelor Procurorului General și la posibilitatea eliberării din funcție a acestuia în cazul obținerii unui calificativ nesatisfăcător. Prevederile contestate au modificat și unele aspecte referitoare la încetarea mandatelor adjuncților Procurorului General și la răspunderea disciplinară a Procurorului General.

15. Cu titlu de autoritate recentă, Plenul Curții face trimitere la hotărârea Curții Europene în cauza *Gumenyuk și alții v. Ucraina*, din 22 iulie 2021. Citând din raționamentele Comisiei de la Veneția, Curtea Europeană a menționat, la § 43, că poate fi necesar și justificat să se întreprindă măsuri extraordinare pentru a se remedia corupția și incompetența din sistemul judiciar. Totuși, Curtea Europeană este cea care

DECIZIE DE CONFIRMARE A DECIZIEI NR. 136 DIN 6 SEPTEMBRIE 2021
REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR PREVEDERI DIN
LEGEA NR. 3 DIN 25 FEBRUARIE 2016 CU PRIVIRE LA PROCURATURĂ, ÎN
REDACTAREA LEGII NR. 102 DIN 24 AUGUST 2021

examinează dacă o reformă încalcă sau nu drepturile reclamantilor garantate de Convenție.

16. Extrapolând aceste constatări din jurisprudența europeană la circumstanțele prezentei cereri, Plenul Curții notează că simpla adoptare a unor măsuri de reformă în sistemul Procuraturii nu sunt interzise, *per se*, de Constituție. La prima vedere, din argumentele autorului referitoare la suspendarea dispozițiilor contestate, Curtea nu poate reține afectarea vreunui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) din Codul jurisdicției constituționale. Totuși, ține de competența Curții Constituționale și de analiza sa ulterioară să examineze dacă măsurile concrete reglementate de normele contestate constituie sau nu o ingerință într-un drept sau într-un principiu constituțional.

17. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Plenul Curții confirmă că nu există motive pentru a dispune suspendarea acțiunii dispozițiilor legale contestate și, prin urmare, Decizia nr. 136 din 6 septembrie 2021 respectă exigențele articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, 4, 25¹, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE

1. *Se confirmă* Decizia nr. 136 din 6 septembrie 2021 prin care a fost respinsă cererea de suspendare a acțiunii articolelor 17 alineatele (14), (15) și (16), 18 alin. (4), 27¹, 31¹, 52¹, 55¹, 58 alineatele (7) și (8), 69 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, în redactarea Legii nr. 102 din 24 august 2021.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 13 septembrie 2021
DCC nr. 137
Dosarul nr. 198a/2021